

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

Освітньо-професійна програма Зв'язки з громадськістю
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти Магістр

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри _____

Тамара ЛОЗИНСЬКА

11 грудня 2022 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: **«Планування розвитку спортивних громадських об'єднань
в контексті суспільної комунікації»**

виконала здобувач вищої освіти заочної форми навчання

Сохань Олена Анатоліївна

Керівник кваліфікаційної роботи

Ольга МИРНА

Полтава – 2023 року

ВСТУП

Актуальність теми. В даний час, коли стан здоров'я населення через економічну нестабільність та погіршення екологічної ситуації з кожним роком погіршується, дуже важливо займатися профілактикою і залучати широкі верстви населення до занять з фізичної культури та спорту.

За нашими практикозорієнтованими спостереженнями, чи не найбільший внесок у цю діяльність здійснюють неприбуткові громадські об'єднання (ГО), що утворюються, планують та реалізують свою діяльність задля добробуту громадян, як волонтери спорту, просувають ідею фізичної активності та здорового способу життя.

Загальновизнаний факт, що регулярні заняття фізичною культурою знижують ризик захворюваності майже на 40,0 %, крім того вони зміцнюють психологічно і роблять людину більш стійкою до впливу негативних явищ, дають можливість створити більш емоційно стійке та фізично розвинуте суспільство.

У зв'язку з тим, що будь-яка діяльність для того, щоб бути успішною, повинна мати чіткий план (як стратегічний, так і комунікаційний), питання планування діяльності ГО, вибору необхідних комунікаційних інструментів та механізмів є актуальним, бо стає передумовою ефективності діяльності об'єднань.

Через недостатню ефективність існуючих програм, розроблених державними та бюджетними організаціями задля залучення громадян до фізичної активності, через посередній рівень довіри до держави та небажання цікавитися її проектами, незважаючи на те корисні вони чи ні, виникає потреба у підтримці саме діяльності ГО, як суб'єктів, що мають довіру та підтримку суспільства через свій неурядовий статус.

Дослідження шляхів розвитку ГО, планування та вдосконалення їх діяльності, покращення їх комунікаційної стратегії, привернення уваги до проблем забезпечення діяльності громадських об'єднань є актуальним і

важливим на сьогоднішній день.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконане в межах теми науково-дослідної роботи «Формування ефективної системи публічного управління в Україні» Полтавського державного аграрного університету (номер державної реєстрації 0117u003104, період реалізації 01.01.2017 р. – 01.01.2026 р.).

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретико-правових засад планування діяльності ГО, практичних аспектів планування розвитку спортивних громадських організацій (СГО) та методів удосконалення процесів планування розвитку СГО і розробка напрямів комунікаційного стратегування.

Відповідно до встановленої мети кваліфікаційної роботи були сформульовані такі завдання:

охарактеризувати поняття, класифікацію видів ГО та особливості планування їх діяльності;

проаналізувати державну політику та існуючу нормативно-правову базу планування діяльності ГО;

дослідити вплив суспільної комунікації на діяльність ГО;

проаналізувати роль громадськості у процесі планування розвитку СГО;

дослідити проблему фінансування як однієї з головних проблем становлення і розвитку СГО;

описати комунікаційні канали, які використовуються у СГО;

охарактеризувати напрямки комунікаційної стратегії розвитку СГО у контексті суспільної комунікації;

обґрунтувати необхідність проектної діяльності СГО як запоруки успішного розвитку об'єднань.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є процес планування діяльності ГО в контексті суспільної комунікації.

Предметом дослідження виступають теоретичні, методичні та прикладні засади планування діяльності ГО в контексті суспільної

комунікації.

Методи досліджень. У ході написання кваліфікаційної роботи використані такі методи: статистичні (табличний – узагальнення нормативних актів, що регулюють діяльність громадських організацій, графічний – для аналізу різновидів громадських організацій, для складання діаграми співвідношення (%) об'єднань громадянського суспільства за напрямками діяльності тощо), порівняльного горизонтального, коефіцієнтного, статистичного аналізу (для аналізу видатків для проведення спортивно-масових заходів, організованих СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» у Полтавській територіальній громаді та створення порівняльної таблиці залученості фінансових ресурсів за досліджуваний період 2021 – 2023 роки), також були використані методи збору та обробки інформації, її аналізу, а також метод стратегічного планування і проєктування.

Інформаційна база. Питання теоретико-правових засад планування діяльності ГО, а саме поняття, класифікація видів ГО, питання, що стосуються діяльності СГО, а також державна політика та нормативно-правова база ГО, в тому числі спортивних, частково висвітлюються у працях низки науковців, а саме: А. Галич [1], І. Л. Гасюк [2], В. В. Коваленко, О. О. Юлдашев [3], А. Ф. Ткачук [4], В. Л. Федоренко, Я. О. Кагляк [5], Л. Паливода, О. Кікоть [6], Л. І. Лойко [7, с. 165], Т. Слінько, О. Кушніренко [8, с. 27-28.], О. Ф. Скакун [9, с. 256.], В. М. Піча, Н. М. Хома [10, с. 27], В. П. Кодацький, К. Г. Шарлай [11], Котенко Н. В., Карпенко С. Г. [12], І. Стащук [13] та інших, а також у масиві відкритих даних, сформованому нормативно-правовими документами: актами, законами, постановами. Проблематиці діяльності СГО присвятили свій доробок низка іноземних дослідників: Hall, M.H., Andrukow, A., Barr, S., Brock, K., de Wit, M., Embuldeniya, D., Jolin, L., Lasby, D., Levesque, B., Malinsky, E., Stowe S., & Vaillancourt, Y. [14], Millar, P., & Doherty, A. [15], Millar, P., & Doherty, A. [16], Millar, P., & Doherty, A. [17], Misener, K. [18]. Незважаючи на існуючий доробок з даної проблематики, потребують

подальшого дослідження питання планування діяльності СГО в контексті суспільної комунікації.

Інформаційною базою виступали підручники, навчальні посібники, нормативно-правові документи, статистичні матеріали Полтавської територіальної громади, звітні дані СГО, матеріали науково-практичних конференцій, наукові праці та ін.

Елементи наукової новизни. Окремі положення і висновки кваліфікаційної роботи мають наукову і практичну цінність. До елементів наукової новизни можна віднести:

уточнено і сформульовано у підрозділі 1.3 більш широке за інформаційною наповненістю визначення терміну «суспільна комунікація»;

проаналізовано класифікацію СГО за типами і уточнено види СГО за типами: громадські організації вузької спрямованості, громадські організації загального спрямування, центри фізичного здоров'я;

конкретизовано за змістом модель комунікаційної стратегії розвитку діяльності СГО;

узагальнено проектну діяльність та міжнародну співпрацю у діяльності СГО;

удосконалено методику використання комунікаційної стратегії шляхом розкриття ролі громадськості у діяльності спортивних громадських об'єднань на прикладі реальної СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ».

Практична значущість одержаних результатів полягає в тому, що висновки кваліфікаційної роботи мають практичне спрямування та можуть бути корисними при вирішенні наукових та практичних завдань планування діяльності СГО шляхом застосування проектної діяльності, залучення міжнародних партнерів, використання ідей та досвіду для здійснення ефективної діяльності об'єднань громадян.

Апробація результатів роботи. За результатами проведеного дослідження опубліковані тези доповідей на теми: «Грантові можливості для спортивних громадських організацій», які включені до збірника матеріалів

щорічної студентської наукової конференції Полтавського державного аграрного університету (12-13 жовтня 2023 р., м. Запоріжжя) [19]; «Суспільна комунікація як невід’ємна складова планування діяльності спортивних громадських організацій», опубліковані у матеріалах Всеукраїнської науково-практичної конференції «Національна безпека в умовах війни, післявоєнної відбудови та глобальних викликів XXI століття» (07-08 грудня 2023 р., м. Житомир). Науковий доробок кваліфікаційної роботи також пройшов апробацію на IV Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти» (28-29 вересня 2023 р., м. Одеса).

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи складає 62 сторінки комп’ютерного тексту.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

1.1. **Поняття, класифікація видів громадських об'єднань та особливості планування їх діяльності**

Згідно Конституції, Україна є демократичною, соціальною, правовою державою, яка утворена на основі здійснення українським народом свого суверенного права на самовизначення, виражає волю народу і захищає інтереси своїх громадян [20].

Однією з найвагоміших характерних рис демократії є право громадян на участь в управлінні державою: свобода створення політичних партій та інших об'єднань для вираження своєї волі і свободи думок, реалізації своїх соціально значимих ідей.

Згідно визначенню, що трактується у Законі України «Про громадські об'єднання» [21], *громадська організація* – це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи.

Більш широким визначенням є термін громадське об'єднання. *Громадське об'єднання* – це добровільне об'єднання фізичних осіб або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів. ГО за організаційно-правовою формою утворюється як громадська організація або громадська спілка [21].

Тож виходячи із визначень можемо сказати, що об'єднання громадян задля відстоювання своїх прав і свобод, участі у прийнятті соціально важливих рішень державними органами, реалізації своїх проєктів та ідей, завдяки яким можна підвищити рівень життя суспільства, створити умови для його

ефективного розвитку та росту, поділяються перш за все на громадські організації та громадські спілки в залежності від того хто є її засновником.

Саме поняття «об'єднання громадян» говорить про те, що громадськість останнім часом стала більш свідомою, почала прагнути змін, об'єднуватись і діяти згідно законодавства. Головним є те, що суспільство в останні роки усвідомило, що має право на відстоювання своїх прав і інтересів і має змогу об'єднуватись задля цього. Саме Право на об'єднання громадян у різні організації закріплено у багатьох нормативно-правових актах, таких як: Загальна декларація прав людини [22], Міжнародний пакт про громадянські та політичні права [23], Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права [24] тощо.

Сутність понять «*громадська організація*» і «*громадське об'єднання*» та різні аспекти діяльності даних громадських інституцій досліджували багато науковців: Вітковська І.М. [25], Жильнікова Н.Д. [26], Кагляк Я. О. [5], Карпенко С.Г. [12], Кирилук Ф.М. [27, с. 535], Коваленко В. [3], Котенко Н.В. [12], Кравчук В.М. [28], Пономарьов С.М. [29], Скакун О.Ф. [30], Ткачук І.Я. [31], Тополевський Р.Б., Федіна Н.В. [32], Федоренко В. Л. [5; 33], Чернеженко О.М. [33], Юлдашев О. [3] та інші.

Поняття «*громадське об'єднання*» є узагальнюючим і відбиває різноманітність їх форм у житті суспільства.

Згідно одного з визначень Великого тлумачного словника, термін «*громадський*» характеризується, як той, який виникає, відбувається в суспільстві або стосується суспільства, зв'язаний з ним; суспільний. Термін же «*об'єднання*» має визначення: ціле, що склалося на основі з'єднання, поєднання чого-небудь; організація людей на основі спільності мети, завдань; спілка [34, с. 199, 675, 679].

Говорячи про сутність терміну «громадське об'єднання», можемо згадати ті визначення, які сформулювали вище зазначені науковці, які досліджували дане поняття.

О. Ф. Скакун визначає поняття громадське об'єднання, як добровільне

об'єднання людей, створене ними для досягнення особистих і громадянських цілей, що діє на засадах самоорганізації, самоврядування та самооплати [35, с. 256.].

Ф. М. Кирилюк характеризує громадські організації як масові об'єднання громадян, створені на основі самоуправління та самодіяльності з метою захисту інтересів певних груп населення [27, с. 535].

В. М. Піча і Н. М. Хома ж розглядають громадські організації як об'єднання громадян, котрі виникають за їхньою ініціативою для реалізації довгострокових цілей, які мають свій статут і характеризуються чіткою структурою [36, с. 27].

Багато сучасних авторів часто ототожнюють поняття «*громадська організація*» і «*громадське об'єднання*», не відрізняючи одне від одного, через що змішуються різні категорії об'єднань громадян і виникає правова плутанина.

Узагальнюючи ж усі визначення дослідників даного поняття, можемо сказати головне, що *об'єднання громадян* є неприбутковими добровільними об'єднаннями громадськості за власної ініціативи для досягнення певних спільних довгострокових цілей на основі самоуправління і самооплати на законних підставах, які діють згідно статуту, мають чітку структуру і можуть нести відповідальність за Законами України.

Розуміння понять *громадська організація*, *громадське об'єднання* та *об'єднання громадян* і їх розмежування необхідно перш за все для того, щоб правильно скласти класифікацію об'єднань громадян.

Відповідно до свого смислового значення *об'єднання громадян* є більш широким і об'єднуючим поняттям з усіх досліджуваних. Саме *об'єднанням громадян* ми можемо давати подальшу різноманітну класифікацію за різними критеріями.

Перш за все, *об'єднання громадян* поділяють на: ГО, політичні партії, рухи, спілки, асоціації, благодійні та релігійні організації, федерації тощо. ГО

в свою чергу в залежності від статусу засновників (засновника) поділяються на *громадські організації* та *громадські спілки*.

Існує безліч критеріїв згідно яких багато дослідників проводили класифікацію *об'єднань громадян*. До них можна віднести такі критерії:

- *за територіальною приналежністю*: місцеві, всеукраїнські та міжнародні. До них можуть відноситися будь які види об'єднань (політичні партії, *громадські організації*, федерації, рухи), діяльність яких окрім їх цільового призначення буде відрізнятися ще й приналежністю до певної території, на якій вони зможуть здійснювати свою діяльність;

- *за складом*: професійні (спілка офіцерів, юристів, художників, федерація волейболу, пауерліфтингу, ліга композиторів тощо), вікові (молодіжна організація, дитячі громадські організації, спілка ветеранів тощо), за гендерною приналежністю (жіночі громадські організації, жіночі рухи, спілки ділових жінок тощо), за кількістю засновників та членів організації (одноосібні, багатоосібні, з фіксованою кількістю членів або необмеженою);

- *за цільовим призначенням*: благодійні організації (діяльність спрямована на благодійність), професійні спілки, спілки підприємців (діяльність зосереджена на захисті і відстоюванні прав і свобод певних груп населення), соціальнокорисні *громадські організації* (діяльність яких спрямована на вирішення соціальних проблем населення, зорієнтована на соціальному розвитку і вдосконаленню рівню життя населення, на захисті соціальних прав певних категорій населення), владні (політичні партії, молодіжні ради);

- *за сферою діяльності*: політичні (політичні партії, молодіжні народні рухи і об'єднання, молодіжні ради), економічні (об'єднання та асоціації підприємців), екологічні (асоціації та організації такі як «Зелений світ», «Зелена планета», «Полтава без сміття» та інші), культурно-просвітницькі (просвітницькі товариства такі як «Просвіта» або літературно-просвітницьке об'єднання таке, як «Галицько-Волинське братство»), спортивні (спортивні громадські організації, федерації з різних видів спорту, спортивні рухи, студії

циркового мистецтва тощо) профспілкові, літературні, мистецькі (спілки художників, об'єднання майстрів, мистецькі агенції тощо), релігійні.

Різні науковці, юристи і політологи надають різні класифікації об'єднань громадян.

Так наприклад Т. Слінько та О. Кушнеренко у своїх працях поділяють *об'єднання громадян* на такі групи: екологічні, соціально-екологічні, природоохоронні, творчі, спортивні, правозахисні об'єднання, робітничі організації і рухи, громадсько-культурні, жіночі та історико-патріотичні. [37, с. 27-28.].

Л. Лойко розподіляє *об'єднання громадян* більш детально за напрямками діяльності: професійні, економічні, соціально-демографічні, конфесійні, культурологічні та просвітницькі, творчі, спортивно-туристичні, оздоровчі, наукові та науково-технічні, оборонні, національно-культурні та екологічні [38, с. 165.].

На відміну від науковців та політологів законотворці не вдавалися до детального поділу ГО і класифікували їх лише на дві групи: громадські організації та громадські спілки. Саме такий розподіл ми можемо бачити у Законі України «Про громадські об'єднання» [21]. На нашу думку така класифікація є дещо поверхневою і узагальнюючою та потребує доопрацювання і конкретизації.

Говорячи про кількість існуючих в країні *громадських об'єднань*, то згідно офіційним дослідженням, що були проведені Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках проекту «Індекс сталості організацій громадянського суспільства (ОГС)» та відповідно до даних Державної служби статистики станом на січень 2021 року в Україні зареєстровано 160 тис. ОГС. Дані наведені у дослідженні «Індекс сталості ОГС» за 2020 рік. Серед них (а також у % співвідношенні): 92470 – ГО (57,8 %), 1875 – громадські спілки (1,17 %), 26651 – релігійні організації (16,66 %), 28713 – профспілки (17,95 %), 317 – творчі спілки (0,2 %), 19812 – благодійні

організації (12,38 %), 1649 – організації самоорганізації населення (1,03 %) [39].

Узагальнюючи відкриті дані Державної служби статистики щодо зареєстрованих в Україні станом на 01.01.2021 року ОГС за напрямками діяльності [40] сформуємо діаграму (додаток А).

В процесі дослідження було з'ясовано, що найбільш поширеними серед громадських організацій в Україні є: спортивні організації (18 %), профспілки (15 %), молодіжні організації (11 %), ветеранські та об'єднання інвалідів (9 %), культурно-просвітницькі (7 %), правозахисні (5 %).

Індекс сталості ОГС підкреслює, як сильні сторони, так і проблеми розвитку ОГС. За результатами дослідження УНЦПД на кінець 2021 року Індекс сталості ОГС залишився незмінним на рівні 3,2, що показало міцність та життєздатність громадянського сектору незалежно від викликів пандемії. На той час 2022 рік став роком більш вагомих викликів – повномасштабне вторгнення суттєво вплинуло на розвиток, становлення та перерозподіл ОГС за напрямками діяльності.

За даними дослідження «Громадянське суспільство в Україні в умовах війни – 2022» Київського міжнародного інституту соціології з початку військових дій у країні кількість нових громадських об'єднань зменшилася майже вдвічі, а кількість благодійних організацій навпаки збільшилася майже в 10 разів. Зі слів Наталії Харченко, виконавчої директорки Київського міжнародного інституту соціології, громадянське суспільство, у зв'язку з двома травматичними подіями (пандемія та війна), лише близько половини ОГС змогли адаптуватися та продовжувати свою діяльність за визначеним напрямком, або були змушені частково її перепрофілювати.

За результатами дослідження 2/3 ГО – повністю адаптувалися, 10 % – зовсім не змогли пристосуватися до роботи в умовах викликів [41].

Згідно даних відкритих реєстрів, отриманих через електронні сервіси «Дія» та Opendatabot, можна сформувати діаграму динаміки росту (падіння) кількості зареєстрованих нових громадських та благодійних об'єднань за

роками (2017 – 2022 рр.) (додаток Б).

Для порівняння звернемо увагу на міжнародні громадські організації, їх напрямки діяльності та значення для цивілізації в цілому.

Однією з найвідоміших та найважливіших міжнародних організацій є організація, що здійснює свою діяльність у сфері збереження та відновлення здоров'я – World Health Organization.

Основні напрями діяльності організації:

- координація діяльності урядів і партнерів, приватних структур та громадських організацій;
- розробка стандартів, рекомендацій для покращення здоров'я людей у світі;
- допомога державам-членам у боротьбі з захворюваннями, подоланні наслідків стихійних лих;
- сприяє реалізації національної політики щодо розвитку та зміцнення мережі лікувальних закладів;
- спрямування фармацевтичної діяльності ;
- сприяння реалізації оздоровчих програм, серед яких – «Спорт для здоров'я», програма створена для підвищення добробуту населення будь-якого віку методом заохочення їх до фізичної активності та здорового способу життя.

Завдяки зусиллям та діяльності Всесвітньої організації охорони здоров'я питання здоров'я та профілактики захворювань стали пріоритетними у всьому світі. Їх почали обговорювати на усіх важливих політичних форумах та залучати фінансування на проекти, що стосуються збереження та відновлення здоров'я населення [42].

Порівнюючи існуючі громадські міжнародні організації, організації прикордонних країн та нашої країни, сформуємо таблицю за основними напрямками їх діяльності (додаток В).

До основних напрямів діяльності інших міжнародних організацій можна віднести :

- організації «Грінпіс», «Всесвітній фонд дикої природи» – займаються питаннями екології, збереження флори та фауни, питаннями очистки атмосферного повітря тощо;

- Міжнародний комітет Червоного Хреста – займається питаннями прав жінок, питаннями бідності, зловживання алкоголем, питаннями муніципальних реформ та багатьма іншими;

- організації у сфері захисту прав людини порушують безліч питань щодо порушення прав людей;

- наукові організації – напрямок діяльності зосереджений на науковій діяльності, сферах освіти та просвітництва;

- релігійні організації, як і подібні організації інших країн, займаються питаннями релігії;

- напрямки ж діяльності міжнародних спортивних організацій зосереджені на розвитку спорту країн, відстоюванні прав і свобод спортсменів, допомозі ветеранам спорту та спортсменам-інвалідам, та безліч інших питань, що стосуються спортивної сфери цих країн.

Майже усі громадські організації, не залежно від їх виду та країни існування, заснуються та діють згідно Конституції країни, законів про утворення об'єднань громадян та різних підзаконних та законодавчих актів та постанов (додаток Д).

Узагальнюючи усі наведені класифікації науковців можна зробити висновок, що кожна з них має право на існування, але на наш погляд найбільш точною, що передає саме ціль заснування такого об'єднання, вказує на напрямок його діяльності є класифікація за сферами діяльності. Саме завдяки такій класифікації ми можемо, не занурюючись у нормативну документацію об'єднання, не вивчаючи його статут, скориставшись лише допомогою електронного ресурсу <http://youcontrol.com.ua> обрати за необхідності потрібну для себе організацію, завдяки послугам якої ми зможемо вирішити свої соціальні, юридичні, економічні чи інші питання.

Не залежно від того, до якого виду відноситься об'єднання громадян, кожне з них має усвідомлювати ціль свого заснування і діяльності, мати чітко сформульовану мету, прописану в головному документі будь-якої організації – статуті [43, с. 420].

Кожне об'єднання на початку своєї діяльності має перш за все чітко спланувати головні напрямки своєї діяльності.

Планування діяльності є важливим у всіх сферах нашого життя - будь то бізнес, чи поїздка на відпочинок, чи підготовка якогось важливого проєкту, навіть буденне, таке як приготування страв у домашніх умовах потребує планування.

Будь-яка діяльність під час якої ми хочемо домогтися успіху потребує старанного планування.

Тож, засновуючи організацію, спілку, об'єднання, рух, товариство ми повинні розуміти, що без чіткого плану, стратегії, як звичайної, так і комунікативної, їх діяльність буде неефективною.

За визначенням, сформульованим у тлумачному словнику української мови, *планування* – складання плану для досягнення поставленої мети [44, с. 687.].

Планування потрібно для того, щоб зробити оптимальний розподіл ресурсів для досягнення поставленої мети.

Ще планування діяльності організації можна визначити, як управлінську діяльність, спрямовану на визначення майбутнього організації, з'ясування шляхів досягнення мети та ресурсів, необхідних для цього. Без планування майже неможливо чітко визначити мету та напрямки діяльності організації.

Для неприбуткових ГО планування – це ще й можливість простежити успішність своєї діяльності, вплив на цільові аудиторії, правильність вибору комунікативних каналів та комунікативної політики.

Перш за все засновники мають розуміти, що для створення досконалого і ефективного плану своєї діяльності потрібна командна робота. Крім того, рекомендується залучення до планування зацікавлених партнерських

організацій, потенційних спонсорів, що зацікавлені в результатах діяльності громадського об'єднання, державних органів.

Але від самого початку свого створення колектив ГО має відповісти собі на кілька важливих питань: 1) Для чого ми створені? 2) Хто наша цільова аудиторія? 3) Що ми хочемо робити і чого досягти? 4) Як і за допомогою яких ресурсів ми це будемо робити? [45].

Саме на ці чотири питання допоможе дати відповідь стратегічне планування. Потрібно зрозуміти, що воно є важливим не лише для тільки створеного ГО, а й для багаторічної громадської організації, для ефективного виконання нових завдань, вихід на новий рівень розвитку.

Стратегічне планування у діяльності будь-якої організації має приблизно одну й ту саму схему, одні й ті самі етапи. Воно хоч і складається на більш довгий термін, ніж звичайне планування, але внесення коректив у швидко змінному середовищі мають відбуватися регулярно.

Особливістю планування у неприбуткових організаціях, на відміну від комерційних, є лише остаточна їх ціль, кінцевий результат. Якщо в комерційного підприємства – це одержання прибутку, то у неприбуткових об'єднаннях це досягнення певної соціально значимої мети, результату, який буде важливим не лише для членів об'єднання, а й для суспільства в цілому.

Головними ж етапами стратегічного планування організації є: формування місії організації; проведення SWOT-аналізу (оцінка загроз і можливостей); розробка поточних завдань та цілей; оцінка результатів.

Формування місії є найпершим і найскладнішим етапом. Тільки повне розуміння для чого засновувалася організація може сприяти її чіткому формуванню. Саме бачення майбутнього організації, яке спирається на її цінності, і буде втілюватися усією командою.

Другим важливим етапом при плануванні стратегії розвитку організації є оцінка своїх сильних і слабких сторін, загроз і можливостей. Зрозуміти чого може досягти організація і що може стати на заваді. Важливим є прийняття участі у такому аналізі усіх членів колективу, щоб кожен міг виразити своє

бачення та свої способи вирішення проблем, які можуть виникнути на шляху розвитку [46].

Визначивши слабкі і сильні сторони, загрози і можливості, можна переходити безпосередньо до планування. Постановка цілей, яких потрібно досягнути за певні періоди і розробка завдань та заходів, за допомогою виконання яких будуть досягнуті цілі, це дуже відповідальний і необхідний процес при плануванні. Це свого роду шлях, яким буде йти організація у своїй діяльності, до досягнення мети. Під час розробки детально плану заходів потрібно враховувати все: час, який може бути витрачено на реалізацію певних заходів і виконання певних завдань; ресурси, які необхідні для реалізації заходів; шляхи, якими будуть реалізовуватися і методи аналізу, без якого ефективність реалізації заходів буде невизначеною [47].

Останнім етапом є оцінка результатів. Вона відбувається як на кінцевому етапі, так і під час реалізації заходів по досягнення поставлених цілей. Саме завдяки оцінці ми можемо бачити наскільки було правильно сплановано заходи, поставлено задачі, прораховані ресурси? [48].

Також при плануванні діяльності громадської організації важливо враховувати територіальну перспективу при проведенні заходів.

Наводячи приклад з досвіду практичної діяльності СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» можна проілюструвати різницю у ефективності проведених заходів та залученості населення до заходів в залежності від обраної території (додаток Е).

Аналізуючи проведені спортивні заходи для дітей від 4 до 12 років у Полтавській територіальній громаді за 2023 рік можна зробити висновок, що діти, які проживають в обласному центрі, мають більше можливостей до фізичної активності та у меншій кількості долучаються до відкритих спортивних заходів, які організуються спортивними громадськими організаціями. Вони мають більше можливостей займатися спортом у дитячо-юнацьких школах та спортивних секціях за місцем проживання і менше часу на вуличні спортивно-масові заходи.

На відміну від місцевих, діти, що проживають віддалено, за межами центральних районів міста та у прилеглих селах, мають менше можливостей займатися спортом та іншою фізичною активністю, через відсутність секцій та дитячо-юнацьких спортивних школах у їх місцевості, у них також немає можливості постійно долучатися до спортивно-масових заходів, що проводять у місті, і тому радіють і використовують будь-яку можливість долучитися до заходів, що організують за їх місцем проживання спортивними та іншими громадськими організаціями.

Тож з точки зору пріоритетності вибору локацій та територій для проведення заходів та реалізації головної мети Громадським організаціям спортивного напрямку це обов'язково потрібно враховувати при плануванні (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Планування діяльності СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ», 2024 р.

Назва заходу	Кількість запланованих заходів	Місце проведення	Орієнтовні дати/терміни проведення
Екологічна естафета для дітей ЗОЗ	12	ЗОЗ (Алмазний, Половки, Браїлки, Центр, Поділ, Левада)	Січень – травень, вересень
Всеукраїнський турнір з пауерліфтингу та окремих дисциплін	1	Спортивна зала ПДПУ ім. В. Г. Короленка	квітень
Дитяча естафета «Козацькі перегони»	6	ЗОЗ (Алмазний, Половки, Браїлки, Центр, Поділ, Левада)	Лютий – травень, жовтень - грудень
Кубок України з пауерліфтингу та окремих дисциплін	1	Спортивна зала ПДПУ ім. В. Г. Короленка	Серпень
Дитяча естафета «Богатирські ігри»	17	Мікрорайони міста Полтави (Алмазний, Половки, Браїлки, Зигіна, Центр, парк Котляревського, Поділ, Левада, Боженка) Селища Полтавської ТГ (Вакуленці, Ковалівка, Макухівка, Рибці, Гожули, Черноглазівка, Пальчиківка, Супрунівка)	Травень - вересень

Також на 2024 рік заплановано:

- 1) налагодження тісних відносин з пресою - організація прес-

конференції, бесіди в студій, презентації діяльності організації;

2) пошук гранту, що стосується розвитку фізичної активності та спорту, а також екології та написання проекту, що можливо буде реалізувати за підтримки організації – надавача гранту;

3) пошук та долучення до реалізації Міжнародних проектів, щодо розвитку спортивної галузі та залучення населення до фізичної активності та здорового способу життя (в разі його існування).

Ще одним важливим етапом при плануванні діяльності і розвитку організації є побудова комунікативної стратегії. Будь-яке ГО є частиною суспільства, здійснює свою діяльність серед людей, і у більшості випадків, для людей. До етапів побудови комунікаційної стратегії належать: визначення цінностей організації; цільової аудиторії, стейкхолдерів, донорів, які б сприяли розвитку організації і реалізації її діяльності; складання ключових меседжів до кожної цільової групи; обрання каналів комунікації і визначення суті того, що буде через них передаватися; планування заходів для підвищення своєї пізнаваності. Все це є частиною комунікативної стратегії, яка потребує планування на початку заснування ГО і постійного корегування впродовж її діяльності через постійні зміни в середовищі.

Узагальнюючи, можна сказати, що поняття «громадські об'єднання» є найширшим по значенню з вище проаналізованих. ГО здійснюють свою діяльність на основі статуту, діють на основі принципів: самоорганізації, самоуправління і самооплати, є неприбутковими і засновуються згідно Закону України «Про громадські об'єднання» [21] та прав на об'єднання згідно Конституції України [20]. Поділяються на різні види за територіальною приналежністю, сферою діяльності, складом та іншими критеріями. Переважно мають суспільно значиму мету, діють серед людей і для людей. Є соціально важливим інститутом у суспільстві. Як будь-яка інша організація ретельно планують свою діяльність, прописують свою стратегію розвитку і комунікативну стратегію. Від правильно підібраних інструментів комунікації і комунікаційних каналів залежить наскільки швидко організація стане

пізнаваною і, відповідно, наскільки ефективно зможе реалізовувати свої проєкти і заходи, скільки часу знадобиться для досягнення їх місії [48].

1.2. Державна політика та нормативно-правова база планування діяльності громадських об'єднань

Право на об'єднання громадянами у різні організації, спілки, партії, федерації тощо закріплені статтею 36 Конституції України.

Діяльність усіх громадських об'єднань регулюється Законом України «Про громадянські об'єднання», прийнятим у 2013 році. Даний законодавчий акт визначає правовий статус ГО, описує порядок створення та ліквідації об'єднання, описує принципи взаємодії організації з державними органами, обмеження, щодо певних видів діяльності, закріплює майнові і немайнові права та заходи щодо контролю над діяльністю ГО [21].

У 2003 році був прийнятий Цивільний кодекс України, в якому статус ГО, як юридичних осіб, був врегульований по-іншому. За визначенням Цивільного кодексу України, ГО є непідприємницькими товариствами [50].

Ще одним важливим нормативно-правовим актом, який регулює діяльність ГО є Постанова Кабінету міністрів «Про затвердження Положення про порядок легалізації об'єднань громадян» №140 від 26.02.1993 р. В ньому детально описується процедура легалізації ГО, документи, які необхідно подавати та строки розгляду цих документів [51].

Державна політика щодо діяльності ГО полягає в забезпеченні дотримання прав і законних інтересів ГО, підтримці їх діяльності. Державна підтримка може полягати у вигляді: фінансування окремих суспільно корисних програм ГО за їх заявками; укладанні договорів щодо співпраці з ГО та делегування певних повноважень та функцій, які громадські організації згодні виконувати замість державних органів; захисту прав ГО на участь у конкурсах на реалізацію певних державних програм.

Втручання ж органів державної влади у діяльність ГО, як і втручання ГО у діяльність органів державної влади є неприпустимим, за виключенням випадків, передбачених законом.

Через велику різницю у їх діяльності, різну специфіку планування діяльності, Закон України «Про громадські об'єднання» не може детально регулювати діяльність усіх об'єднань. У даному законі прописані лише загальні засади правового регулювання діяльності ГО.

Більш детально регулюють діяльність та правовідносини ГО спеціальні законодавчі акти. В залежності від специфіки діяльності ГО до них можна віднести низку нормативно-правових актів.

Особливості діяльності молодіжних та дитячих ГО визначалися Законом України «Про молодіжні та дитячі громадські організації», який втратив чинність на підставі Закону № 1414-IX від 27.04.2021 [52].

На сьогоднішній день діяльність молодіжних та дитячих організацій визначається у Законі України «Про основні засади молодіжної політики» від 27.04.2021 р. В ньому описуються принципи утворення і діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій, засновники, членство, права членів організації, форми державної підтримки, способи фінансування та відповідальність засновників за порушення законодавства [53].

Регулювання основних принципів та напрямків діяльності професійних спілок здійснюється Законом України «Про професійних творчих працівників і творчі спілки». Закон визначає взаємовідносини з державою, порядок створення та реєстрації, права та обов'язки, вимоги до статутних документів, особливості ведення діяльності та інші особливості правовідносин творчих спілок [54].

Законом, який закріплює правовий статус громадських організацій інвалідів є Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні». Закон не містить жодної ознаки за якою легалізуючий орган міг би ідентифікувати цю організацію, але одним з основних положень цього Закону є порядок надання податкових пільг. Вся інша інформація щодо діяльності,

мети, завдань та членства визначається статутом організації [55].

Права та специфіку діяльності та взаємодії з державними органами науково-технічних громадських організацій закріплює Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» [56].

При плануванні реєстрації та діяльності СГО окрім основного Закону України «Про громадські об'єднання» можна керуватися такими нормативно-правовими актами: Конституцією України, Законом України «Про фізичну культуру і спорт» [57], Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» [58], Постановою Кабінету Міністрів України «Про деякі питання надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» [59], Наказами Міністерства юстиції України «Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» [60], «Про затвердження Порядку функціонування порталу електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи» [61], «Про затвердження Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи» [62], статутом організації та іншим чинним законодавством України.

Окрім перелічених нормативно-правових актів, які регулюють діяльність громадських об'єднань в Україні, ще одним спільним для всіх неприбуткових організацій документом є статут.

Згідно визначення тлумачного словника української мови, статут – це зведення правил, що визначають завдання, структуру, функції та порядок діяльності якої-небудь установи, організації і т. ін., збірка, правила, устав, кодекс [43, с. 420.].

Для кожного громадського об'єднання цей документ є своєрідним паспортом організації, головним установчим документом. Він містить відомості про саму організацію, її юридичний статус, інформацію про мету та

напрямки діяльності організації, порядок набуття та припинення членства, права та обов'язки членів організації, органи управління та наглядову раду, питання фінансування та майнові права, міжнародну та іншу співпрацю, припинення діяльності організації.

Статут має єдиний державний зразок для усіх громадських об'єднань, але кожен вид організації має право корегувати шаблонні статті статуту, згідно особливостей своєї діяльності, доповнювати їх або змінювати, з відповідним внесенням цих змін до установчого документу згідно чинного законодавства та повідомленням про це уповноваженого органу.

Узагальнюючи, можемо зробити висновок, що усі громадські об'єднання під час планування своєї діяльності та в процесі самої діяльності мають керуватися низкою законів, підзаконних та нормативно-правових актів.

Основними законами та нормативно-правовими актами є: Конституція України, Закон України «Про громадські об'єднання», Цивільний кодекс України, Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Положення про порядок легалізації об'єднань громадян», Податковий кодекс України [63] та статут громадської організації. Крім того для кожного виду громадських об'єднань є низка законів та інших нормативно-правових актів, в яких відображені специфічні особливості діяльності організацій.

1.3. Вплив суспільної комунікації на діяльність громадських об'єднань

Під час становлення та діяльності громадських об'єднань важливою складовою розвитку є процес постійної комунікації. Комунікація є невід'ємним моментом суспільних відносин і являє собою обмін інформацією між суб'єктами. Спілкування збагачує нас новими знаннями, допомагає пізнати один одного, дізнатися про потреби та бажання один одного, єднає людей. Саме спілкування робить нас багатшими, а ефективне спілкування –

дає можливість стати успішним у будь-якій сфері життя, чи то політика, чи та бізнес, чи то громадська діяльність, чи то розвиток спорту.

Будь-яка громадська організація засновується, діє, розвивається у суспільстві. Громадські організації є його частиною і, в більшості, мета і цілі визначаються потребами суспільства, які стають відомими завдяки постійній комунікації у суспільстві.

Перш за все визначимося з терміном «суспільна комунікація». Узагальнюючи визначення слів «суспільний» і «комунікація» за тлумачними словниками української мови, а саме: «суспільний» – той, що стосується суспільства [43, с. 484.], та «комунікація» – обмін інформацією, спілкування, зв'язок [64, с. 649], можна сформулювати визначення терміну «суспільна комунікація», як зв'язок з суспільством, зв'язок з людьми, з народом. Аналізуючи причини і мету, методи і засоби, за допомогою яких відбувається цей зв'язок, визначення можна доповнити, сформулювавши більш широке за інформаційною наповненістю визначення, а саме: суспільна комунікація – це зв'язок з громадськістю за допомогою різних комунікаційних інструментів для передачі, обміну та прийому різної інформації, з подальшим її використанням.

Можна дати ще одне визначення терміну «суспільна комунікація» – це постійний обмін інформацією, відомостями, ідеями, знаннями в суспільстві, який відбувається за допомогою різних комунікаційних каналів, має свій вплив на усі суб'єкти комунікаційного процесу і відповідно носить певні наслідки.

Суспільна комунікація носить велике значення в діяльності громадських об'єднань. Вона може впливати на усі процеси діяльності організації: допомагати з визначенням цілей і постановкою мети, змінювати напрямки діяльності, допомагати в ресурсному забезпеченні, в формуванні іміджу організації, а також може пригнічувати діяльність і навіть призвести до припинення існування організації.

Інформація у суспільстві розповсюджується як від людини до людини, так і завдяки інститутам медіа. Саме їх комунікаційні інструменти є

найдієвішими у суспільстві, а передача медіа суспільно-корисної інформації має наймасовіший вплив на формування суспільної активності.

Завдяки постійному обміну інформацією у суспільстві громадські організації можуть реалізовувати висвітлення своєї суспільно корисної діяльності, ставати більш відомими, формувати собі імідж, привертати увагу зовнішніх стейкхолдерів, донорів та залучати до свого складу, зацікавлених у реалізації цілей організації, осіб.

На нашу думку, не варто стверджувати, що значення для розвитку громадської організації має лише зовнішня комунікація, а внутрішня є менш важливою. Постійний обмін інформацією в самій організації: обмін думками, ідеями, проблемами і засобами їх вирішення, комунікація під час обговорення проєктів, пріоритетів, цілей та завдань і методів їх реалізації – є дуже важливою. Саме від ефективної комунікації між членами організації, від побудови ними правильної стратегії організації буде залежати наскільки результативною буде діяльність організації, а це в свою чергу буде створювати правильне і позитивне інформативне поле навколо діяльності об'єднання і будувати позитивну думку в суспільстві.

Побудова позитивної суспільної думки є дуже важливою для діяльності громадських організацій, бо діяти у суспільстві і заради суспільства, не маючи його підтримки неможливо і не має сенсу.

Найефективнішим засобом створення позитивної думки в суспільстві, створення дієвого і ефективного інформаційного поля є паблік рилейшнз (PR).

Діяльність паблік рилейшнз, як засобу суспільної комунікації, може бути спрямована на підтримку програм громадської організації, важливих для суспільства, залучення уваги до різних соціальних проблем, інформаційний супровід та просування благодійних та інших проєктів.

Згідно теорії С. Олійнича і Г. Іліка, серед завдань соціального PR: інформування цільової аудиторії, ефективне донесення до неї основних повідомлень, організація зворотного зв'язку і, відповідно, залучення аудиторії в соціально значущий проєкт [65].

PR-ресурсами, які підвищують ефективність комунікації можна вважати: залучення підтримки бізнесом суспільно-масових і соціально-культурних заходів; публікації в медіа про проведення благодійного, спортивного, дитячого чи будь-якого іншого заходу; видання різних рекламних інформаційних флаєрів, буклетів, газет тощо; розширення соціального простору для посилення значущості події.

В наш час суспільна комунікація, навіть та, що носить комерційний характер, передусім має бути спрямована на зростання популярності та прихильності до діяльності організації, формувати соціальну активність та соціальну орієнтованість суспільства (додаток Ж).

Сьогодні у класифікації інтегрованих маркетингових комунікацій приділяють значення нетрадиційним методам та формам маркетингових комунікацій [66, с. 79], одним із них є цифровий маркетинг; також до нестандартних методів маркетингових комунікацій відносять івент-маркетинг, інтернет-брендинг, контент-маркетинг та інші.

Наведемо в якості прикладу суспільної комунікації діяльність в цій царині СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ», що проводить свою діяльність серед мешканців Полтавської територіальної громади, а також організовує змагання більш широкого територіального діапазону – Всеукраїнські турніри, Кубки України та планує вийти на міжнародний рівень і привернути увагу до нашого міста не лише спортсменів міст нашої країни, а й спортсменів з Республіки Польщі, Угорщини, Федеративної Республіки Німеччини та інших країн.

В рамках суспільної комунікації для донесення інформації про заходи, організовані та проведені СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ», до громадян, організація використовує декілька каналів комунікації та рекламних заходів.

До найпоширеніших каналів, що використовуються організацією для анонсування заходів відносяться :

- використання соціальних мереж (фейсбук, інстаграм) - це хороший інструмент для збільшення охоплення та розширення цільової аудиторії; для розповсюдження новин у своїх акаунтах, акаунтах своєї постійної аудиторії та

аудиторії партнерів, спонсорів; соціальних мережах існуючих тематичних груп населення;

- використання меседжерів (групи та канали районів, мікрорайонів, об'єднань осіб по уподобанням та за тематичною, професійною чи регіональною ознакою) – групи в меседжерах мають високу цінність для комунікації, бо практично всі великі житлові комплекси та приватні володіння в мікрорайонах та поза межами міста мають свої чати, що дає можливість швидко і більш широко розповсюджувати інформацію про заходи, що плануються серед мешканців визначеної місцевості. Кращого «фокусування» на певному районі міста знайти було б важко. Користь меседжерів як інструментів комунікації у профільних об'єднаннях полягає у тому, що мають високий рівень довіри серед своїх підписників;

- використання друкованої продукції (листівки, афіші, запрошення) – є ще одним важливим каналом передачі інформації, переваги якого полягають у прямому контакті з цільовою аудиторією, живому спілкуванні та можливості більш широко розкривати зміст анонсованого заходу під час особистої зустрічі та спілкування з мешканцями.

До рекламних засобів, які використовує СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» під час анонсування заходів та звіту про їх проведення можна віднести:

- інформаційні оголошення та статті, що розповсюджуються через комунікаційні канали стосовно дати, часу та місця проведення;

- оголошення з заохочувальною інформацією для учасників – презентація нагородної атрибутики, подарункових наборів та можливостей (отримання змагального досвіду та спортивних розрядів, фіксація рекордів);

- піар-пости, що популяризують діяльність та продукцію спонсорів та партнерів, що надають підтримку заходам;

- звітні пости та пости-подяки, що розповсюджуються після проведених заходів через акаунти організації та осіб, залучених до планування та проведення (додаток К).

Ефективна комунікація перш за все пов'язана з правильним вибором

аудиторії (масової, спеціалізованої, окремих людей). Пошук «своєї» аудиторії і вміння підібрати до неї відповідні засоби і способи комунікативного впливу вимагають високого професіоналізму і володіння методами і методиками соціальних досліджень.

Потрібно розуміти, що комунікації мають велике значення для успіху організацій і можуть стати головною перепорою на шляху досягнення ефективності при неправильній їх побудові. Від ефективності комунікаційних зв'язків і взаємодій залежить майбутнє організації.

Висновки до розділу 1

У першому розділі кваліфікаційної роботи було розглянуто теоретико-правові засади планування діяльності громадських організацій в контексті суспільної комунікації. Ми ознайомилися з поняттям, класифікацією видів громадських об'єднань та особливостями планування їх діяльності. Визначилися, що за науковою термінологією та визначеннями багатьох авторів, громадські об'єднання є – неприбутковими об'єднаннями громадян за власної ініціативи для досягнення певних спільних суспільно корисних цілей, що здійснюють свою діяльність на основі самоуправління і самооплати на законних підставах і діють згідно статуту, мають чітку структуру і несуть відповідальність за Законами України.

Також ми ознайомилися з великим різноманіттям видів об'єднань, з підходами до побудови класифікації і коротко з специфікою діяльності різних видів об'єднань громадян.

Ще ми звернули увагу на особливості планування діяльності різних громадських об'єднань, ознайомилися з нормативно-правовою базою, якою керуються різні громадські організації, в залежності від специфіки їх діяльності. В другому підрозділі першого розділу ми узагальнили основні закони і нормативно-правові акти, які врегульовують діяльність ГО.

У третьому підрозділі першого розділу приділили увагу важливості

суспільної комунікації для діяльності громадських організацій, її впливу на саму діяльність, на планування завдань та постановку цілей. Розглянули комунікаційні канали та заходи піару СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ», у додатку К навели приклади рекламних постів з соціальних мереж та зразки ексклюзивної нагородної атрибутики, яка є частиною реклами заходів організації. Також звернули увагу на проблеми просування діяльності ГО у разі неправильно побудованої комунікації і непрофесійного підходу до вибору комунікаційних інструментів, каналів та піар-заходів.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ СПОРТИВНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

2.1. Роль громадськості у процесі планування розвитку спортивних громадських організацій

Будь-які ГО – є організаціями, де засновниками і учасниками є громадяни країни, і які створюються і діють для реалізації спільних інтересів, а також інтересів суспільства в цілому. СГО створюються переважно діячами фізичної культури та спорту або особами, що мають пряме чи опосередковане відношення до спорту: спортсмени, викладачі фізичної культури, громадяни, що зацікавлені розвитком того чи іншого виду спорту, власники спортивних клубів, секцій, гуртків, студій.

В центрі діяльності СГО перш за все стоїть розвиток спортивної галузі, залучення населення до фізичної активності, спорту, спортивної реабілітації; захист та відстоювання прав спортсменів; ініціація різних цікавих проєктів, реалізація яких може принести користь для громадян, залучити якомога більше дітей та молоді до фізичної активності та спорту.

Вся діяльність СГО пов'язана з громадянами, тому дуже важливо при плануванні своєї діяльності перш за все провести роботу з вивчення, аналізу, встановлення пріоритетних потреб громади, на які варто націлювати свою діяльність. Дієвим механізмом при підготовці до планування є проведення різних соціологічних опитувань громадян, моніторингу залученості до спорту та оцінювань зацікавленості населення у тому чи іншому виді фізичної активності, а також залучення до процесу планування діяльності представників груп населення, які відносяться до різних сфер життя, різних соціальних та фізіологічних груп.

Для цього потрібно створювати робочі групи, до яких входили б не лише діячі спорту, а й державні службовці, представники бізнесу, колишні та діючі

спортсмени, пересічні громадяни різного соціального статусу.

Починаючи з 2008 року спостерігається стійка тенденція до збільшення громадянської свідомості. З числа опитаних в 2008 році лише 14,8 % населення проявляли активну громадянську позицію, а вже в 2013 році число активних громадян зросло до 26,4 %. Також зменшився відсоток осіб, які за громадянську діяльність, участь у плануванні чи втіленні суспільно корисних заходів бажали б отримати грошову винагороду.

Усі ці фактори говорять про те, що населення країни прагне самовдосконалюватися, підвищувати свій рівень знань та бути суспільно корисними. Громадяни більше не хочуть бути просто отримувачами інформації, а прагнуть бути залученими до планування та реалізації змін у своїй країні майже в усіх сферах життєдіяльності, будь-то державотворення, медична, освітня чи сфера розвитку фізичної культури та спорту.

Спортивні громадські організації умовно можна поділити на кілька типів:

спортивні федерації, спортивні клуби, спортивні асоціації, громадські організації вузької спрямованості (циркового мистецтва, військово-патріотичного виховання, мистецтва карате, танцювального мистецтва тощо), *громадські організації загального спрямування* (СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» – розвиток силових видів спорту, популяризація безкоштовних тренувальних секцій, залучення дітей до фізичної активності через спортивні ігри та ін.), *центри фізичного здоров'я* (обласні та міські центри «Спорт для всіх» – залучення широких верств населення до занять фізичною культурою за місцем проживання).

Незалежно від типу, СГО здійснюють свою діяльність з однією спільною головною метою – привернути увагу населення до фізичної культури і спорту; довести населенню, що фізична активність і здоров'я кожної людини взаємопов'язані та взаємозалежні; підвищити кількість осіб, залучених до фізичної активності, аматорського та професійного спорту (табл. 2.1).

**Заходи проведені СГО на території Полтавської територіальної громади,
з 01 січня 2021 по 30 вересня 2023 р.**

Назва організації	2021 р.		2022 р.		Дев'ять місяців 2023 р.	
	кількість заходів	кількість учасників, осіб	кількість заходів	кількість учасників, осіб	кількість заходів	кількість учасників, осіб
Федерація армреслінгу Полтавської області	5	200	4	120-150	6	220-350
Федерація Айкідо Полтавської області	9	1000-1200	7	700-1000	4	300-400
Федерація тхеквондо Полтавської області	8	800-1000	5	500-800	3	400-600
Федерація Кіокушинкай карате	6	800-1200	5	500-800	5	600-1000
СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ»	4	300	6	500	15	800 -1000
Полтавська обласна організація «Спорт для всіх»	30	2000-2500	35	1500-2000	40	1500 -2500
Полтавська міська організація «Спорт для всіх»	90	1000-1200	118	2000	105	3000-4000

Завдяки ефективній комунікації, яка ведеться, як у період становлення так і в процесі діяльності між учасниками та засновниками СГО; між членами СГО та громадянами, які займаються різними видами спорту; між членами СГО та громадянами, які не займаються фізичною активністю, з тієї чи іншої причини, а також комунікації з донорами, посадовими особами і, звичайно ж, між членами різних типів СГО, отримується велика кількість важливої інформації, що стосується, як потреб населення, так і можливостей організації, методів і ресурсів необхідних для задоволення цих потреб, розробці та

реалізації спортивних цікавих і корисних проєктів, ідейними носіями яких виявлялись саме пересічні громадяни.

Прикладом впливу громадської думки на планування діяльності СГО можна привести зміни у плануванні діяльності СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ».

Діяльність СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» попередньо була зосереджена на розвитку силових видів спорту та залученні дітей до імітаційних силових естафет.

У процесі проведення змагань регіонального та всеукраїнського масштабу було помічено бажання більшості спортсменів займатися підвищенням своїх здібностей і можливостей у такій дисципліні, як підйом штанги на біцепс. Тож виникла потреба ввести таку змагальну дисципліну, яка б підвищувала мотивацію спортсменів, започаткувати проведення у Полтаві змагань з підйому штанги на біцепс. Це було першою зміною в напрямках діяльності, яка була здійснена під впливом побажань громади.

Другою зміною було введення активних та корисних майстер-класів під час проведення естафет «Дитячі богатирські ігри». Причиною цього стало бажання дітей до продовження цікавих активностей на час підготовки церемонії нагородження, а також збільшення уваги з боку держави до військово-патріотичного виховання молоді через війну у країні.

Тож ще одним напрямком у плануванні діяльності ГО став пошук та налагодження комунікації з іншими організаціями спортивного спрямування: школами бойових мистецтв, військово-спортивними організаціями, організаціями рукопашного бою, козацькими об'єднаннями, які можна задіяти для проведення цікавих та корисних майстер-класів та пробних тренувань.

Ще одним проявом впливу думки населення стало проведення під час дитячих заходів міні-змагань для їх батьків. Діти часто беруть приклад зі своїх батьків, намагаються рівнятися на них і пишаються, з великим задоволенням, їх досягненнями. Тож було прийнято рішення включити до програми заходів таких міні-турнірів, як: жим гантелі на кількість разів; трикомпонентний турнір (присідання, віджимання, підтягування); кросфіт-турнір для

початківців; дає ще більше мотивації дітям до занять спортом.

Підсумовуючи вище сказане, можна привести ще один приклад ролі громадян у плануванні діяльності СГО – це формування такого напрямку діяльності СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» як популяризація діяльності безкоштовних секцій, шкіл і клубів у м. Полтава.

Передумовою цьому стало незнання більшої частини населення про існування таких шкіл та секцій. Велика кількість родин, які долучалися і приймали участь у дитячих спортивних заходах, виявлялися внутрішньо переміщеними особами, сім'ями, що проживають у складних життєвих умовах, незаможних та соціально незахищених родин. Їхні діти були дуже активними та з хорошими спортивними задатками. Спілкування з цими дітьми, їх батьками, намагання їм допомогти, призвело до необхідності пошуку безкоштовних спортивних шкіл і секцій, налагодження комунікаційних зв'язків з їх керівниками і створенню каналів поширення інформації про їх існування, діяльність, умови та періодичність набору.

Тож, як бачимо, вплив громади в цілому і кожного громадянина окремо на діяльність СГО та планування цієї діяльності є досить вагомим, а іноді навіть вирішальним. Кожна ідея, кожне побажання, як члена ГО, так і пересічного громадянина має право на життя, їх обов'язково потрібно вислухати, обміркувати і, при можливості, вносити до розробленого раніше плану корективи. А використання знань, досвіду та порад громадян, що є посадовими особами органів державної влади, членами комунальних спортивних центрів, обласних і місцевих управлінь розвитку спорту, можуть завжди стати корисними під час планування чи корегування ресурсного та методичного забезпечення діяльності СГО.

2.2. Фінансування як одна з головних проблем становлення і розвитку спортивних громадських організацій

Будь-яка неприбуткова громадська організація у процесі планування та здійснення своєї діяльності стикається з головною проблемою – фінансуванням. СГО не є виключенням, а навіть навпаки мають ще менше варіантів залучення фінансів на свою діяльність ніж інші. Це є справжньою проблемою і упущенням з боку держави, бо СГО здійснюють діяльність не менш важливу ніж громадські організації будь-якої іншої сфери. Діяльність СГО пов'язана не лише зі спортом, а й з фізичною активністю, профілактикою захворювань, просвітництвом, військово-патріотичним вихованням, допомогою людям з обмеженими можливостями та інвалідністю тощо.

Згідно визначення В. П. Кодацького, фінанси громадських організацій – певні економічні відносини, які виникають під час руху їх грошових коштів. Вони є складовою та невід'ємною ланкою фінансової системи країни [67].

За класифікацією В.П. Кодацького фінанси спортивних організацій класифікуються в залежності від видів спорту : фінанси легкої атлетики, фінанси баскетболу, фінанси важкої атлетики, пауерліфтингу. А також в залежності від видів СГО (товариств): фінанси товариства Колос, фінанси Циркової школи, фінанси СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» тощо.

Спортивні ГО умовно діляться на кілька груп. На ті, що отримують фінансове забезпечення з державного бюджету, кожен їх крок контролюється державними органами та потребує постійних узгоджень, звітів та інших бюрократичних моментів та позбавляє їх можливості на пошук іншого додаткового забезпечення на розширення меж своєї діяльності. Позитивною стороною такого фінансування є його постійність, але негативною є його обмеженість.

До іншої групи спортивних ГО можна віднести «вільні» громадські об'єднання, створені фізичними особами, зацікавленими у розвитку певних видів спорту, спорту в цілому або поширенню фізичної активності серед

населення.

Такі громадські організації не здійснюють ніякої підприємницької діяльності, не фінансуються державою і членами та засновниками їх є рядові громадяни без великих фінансових статків та заощаджень, тож збір членських внесків у них є неможливим. Вони працюють за ідею, а кожен член організації долучається до заходів, приймає участь у обговореннях, витрачає власний час на просування ідей спорту та залучення населення до фізичної активності безкоштовно.

Такі СГО можуть існувати та розвиватися лише завдяки власній комунікаційній майстерності – вмінню знайти донорів та зацікавлених осіб, що зможуть вкластися у той чи інший захід, співробітництву з державними управліннями, департаментами, відділами спорту, які можуть надавати посильну допомогу у вигляді інформації, технічних ресурсів, нагородної атрибутики. Та ще однією можливістю до забезпечення своєї діяльності у таких СГО є організація комерційних турнірів, внески з яких є мінімальними і не підлягають оподаткуванню і які можливо використовувати для створення власної матеріальної та технічної бази, необхідної для проведення заходів СГО, на виготовлення рекламної продукції, а також на логістику.

Діяльність «вільних» спортивних організацій пов'язана не лише з розвитком спорту та фізичної активності, вона охоплює ще більші кордони соціально-економічного життя громадян: профілактику шкідливих звичок, пропаганда здорового способу життя, профілактику захворювань, реабілітацію, військово-патріотичне виховання тощо.

У зв'язку з важливістю діяльності таких ГО органам центральної та місцевої влади слід приділяти більше уваги, розробляти більше програм фінансування діяльності та встановити нормативи фінансування з державного бюджету саме таких громадських організацій. Це дозволить цим об'єднанням більш широко та ефективно здійснювати свою суспільно-корисну діяльність та реалізовувати свої проекти.

Беручи за приклад діяльність СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ»

сформовано таблицю та діаграму залученості спонсорів до підтримки діяльності організації, що характеризує роль кожного донора чи партнера у розвитку та втіленні корисних для суспільства проектів (додаток Л, табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Залученість спонсорів до фінансування діяльності СГО «МІЦЬ
ПОЛТАВЩИНИ», 2021-2022 рр., 2023 р. (до 30.09)**

Види спонсорської підтримки	Роки		Відхилення 2022 р. від 2021 р., (+ /-)	Дев'ять місяців 2023 р.
	2021	2022		
Депутатський корпус	3	5	2	12
Дрібний бізнес	4	5	1	6
Державні органи	-	1	1	5
Великі організації, корпорації	1	-	-1	-
Разом:	8	11	3	23

Аналізуючи проведені заходи з 2021 р. по 30 вересня 2023 р., спостерігаємо тенденцію до зростання активності залучення спонсорської допомоги до проведення заходів СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ». Крім того аналізуючи спонсорську та іншу підтримку під час планування, організації та проведення спортивних заходів, можна зробити висновок, що найменше уваги до фінансування розвитку спорту та залученні дітей громади до фізичної активності та здорового способу життя великі організації та корпорації, які мають потужний фінансовий капітал і, відповідно, можливості для підтримки громадських організацій.

Середній рівень залученості до підтримки спостерігаємо з боку державних органів – Управліннями та Департаментами спорту. Це можна пояснити обмеженістю бюджету, що виділяється на розвиток та популяризацію спорту в громаді і має корегуватися у подальшому.

Найбільшу підтримку надають у Полтавській міській громаді СГО представники дрібного бізнесу, а також депутати міських та районних рад, що відповідальні за ті чи інші райони і намагаються не лише навести лад там, а й покращити та урізноманітнити життя дітей району, бо за ними – майбутнє нашої громади. Вони переважно відгукуються та знаходять фінансові і матеріальні ресурси для підтримки спортивних заходів, бо, за нашими

спостереженнями, розуміють, що саме фізична активність та спорт є запорукою фізичного та психологічного здоров'я, що особливо важливо у теперішній час.

Потреби кожної громадської організації на реалізацію корисних для суспільства проєктів суттєві і в цьому можна пересвідчитися за даними видаткового звіту СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» (додаток М).

Крім державного фінансування та фінансування від юридичних та фізичних осіб, СГО можуть мати ще одне джерело фінансування своєї проєктної діяльності – грантові програми від держави та різних європейських та світових організацій.

Це безперечно хоч і складний, але дієвих засіб отримати фінансування на важливі проєкти і багато організацій використовують цю можливість. Але у відношенні спортивних організацій і ця можливість є обмеженою, бо серед безлічі грантів на різні проєкти саме на реалізацію спортивних проєктів кількість грантів є майже нульовою.

Доходи СГО, незалежно від їх шляхів надходження, мають бути рівними витратам і при формуванні податкових річних звітів дорівнювати «0». Це є важливою і невід'ємною умовою неприбутковості спортивних громадських об'єднань. Тож під час будь-якої діяльності (підготовки та організації заходів, формування власної технічної бази) під час якої СГО отримують кошти або цінності, що мають грошовий еквівалент, засновники (керівники) мають пам'ятати про дотримання правила цільового використання та обов'язковість складання правдивих звітів, що підтверджують «0» баланс організації.

Тож підсумовуючи усе вище викладене, проблеми з фінансуванням мають майже усі суб'єкти, що здійснюють діяльність пов'язану з розвитком спорту та фізичної активності, хоч то бюджетні спортивні організації, хоч приватні об'єднання громадян, що намагаються розвивати різні види спорту, популяризувати фізичну активність та здоровий спосіб життя. Дуже важливо вміти побудувати таку комунікаційну стратегію, щоб переконати і державні органи у важливості своєї діяльності, задля виділення ними фінансування на

забезпечення заходів, а також вмiти побудувати дiєву комунiкацiю з суб'єктами бiзнесу, переконати їх у важливостi фiнансування спортивних заходiв, проєктiв, як заходiв важливих для соцiально-економiчного розвитку громади.

2.3. Комунiкацiйнi канали спортивних громадських органiзацiй

Пiд час становлення та дiяльностi СГО важливою складовою розвитку є процес постiйної комунiкацiї. Комунiкацiя є невид'ємним моментом суспiльних вiдносин i являє собою обмiн iнформацiєю мiж суб'єктами. Саме ефективне спiлкування дає можливiсть стати успішним у будь-якiй сферi життя, чи то полiтика, чи та бiзнес, чи то громадська дiяльнiсть, чи то розвиток спорту.

Ефективна комунiкацiя здiйснюється за допомогою каналiв комунiкацiї.

Для того, щоб зрозумiти процес передачi iнформацiї через комунiкацiйнi канали, потрiбно знати визначення самого поняття «комунiкацiйнi канали».

Комунiкацiйний канал – це засiб, використовуючи який можна передавати повiдомлення вiд джерела до адресата або адресатiв, тобто засiб передачi вiдповiдним чином закодованих вiдомостей [68, с. 94.]. Це уявнi або реальнi лiнii, по яким рухається iнформацiя. Канали комунiкацiї iснують стiльки, скiльки iснує людство. Пiд час своєї еволюцiї змiнювалась їх кiлькiсть та виникали новi види.

Найсучаснiшими у теперiшньому суспiльствi є канали соцiальної комунiкацiї. До них можна вiднести :

- усну комунiкацiю, що використовує вербальнi i невербальнi канали;
- документальна комунiкацiя, що використовує штучно створенi канали – друк, писемнiсть, малювання;
- електронну комунiкацiю, до якої можна вiднести бiльшiсть нами використовуваних каналiв – дротовi канали, радiо-, теле-, комп'ютернi

технології [69].

Під час розвитку діяльності СГО використання комунікаційних каналів є не лише необхідним, а й єдиним найефективнішим методом досягнення впізнаваності та популяризації діяльності. Саме завдяки використанню комунікаційних каналів про діяльність СГО може дізнаватися суспільство та долучатися до їх діяльності, допомагати досягнути основної соціально необхідної та корисної мети, заради якої створюється та веде свою діяльність громадське об'єднання.

Під час своєї діяльності СГО користуються майже усіма можливими каналами комунікації, це і усні, і писемні, і електронні канали.

Беручи за приклад СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» маємо можливість продемонструвати з якою метою і як використовуються ті чи інші канали комунікації для розвитку та діяльності організації.

Здійснюючи свою діяльність дане СГО потребує постійної комунікації з державними органами, пресою, іншими спортивними організаціями, як приватними так і державного підпорядкування, установами комунальної власності, грантодавцями, підприємствами та установами, бізнесом та громадянами.

Для ефективної комунікації головне вибрати ефективні, дієві комунікаційні канали та інструменти відносно кожної цільової аудиторії окремо. Різна аудиторія потребує різних повідомлень та різних каналів.

Під час налагодження ефективної комунікації з представниками органів державної влади найчастіше використовуються такі канали та інструменти: писемні (написання листів-звернень, подача річних та поточних звітів, подання петицій та пропозицій); усні (діалогові зустрічі, робочі групи з залученням компетентних осіб з органів державної влади, круглі столи з представниками влади та інших СГО, презентації власних спортивних проєктів).

Для висвітлення своєї діяльності і привернення уваги грантодавців, щоб довести їм свою компетентність, досвідченість та спроможність у вирішенні

важливих проблем розвитку спорту з їх допомогою використовуються канали та інструменти такі, як:

- сайт організації, фейсбук , інстаграм, телеграм сторінка, на яких висвітлені усі заходи з відгуками про них громади;
- публічні звіти, портфоліо проєктів;
- відгуки та історії успіху відображені в різних медіа;
- рекомендації та відгуки вже залучених до діяльності спортивного громадського об'єднання донорів та партнерів.

Для привернення уваги медіа та налагодження комунікації з ними використовуються: прес-релізи; дайджест-розсилки; особисті запрошення на заходи, презентації проєктів; організація зустрічі з журналістами.

Головним ресурсом комунікації з громадянами є події, заходи та проєкти створені та організовані спортивним громадським об'єднанням. Тож вчасне їх анонсування та висвітлення, створення діалогових умов під час реалізації, забезпечення зворотного зв'язку є найефективнішим методом для налагодження комунікації з громадянами, популяризації діяльності спортивного громадського об'єднання та залучення громади, з метою досягнення основної цілі організації.

До інструментів зворотного зв'язку, які використовуються СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» під час спортивних заходів та в процесі своєї діяльності можна віднести: анкетування учасників заходів та присутніх глядачів; опитування членів команди, з метою виявлення недоліків та методів їх усунення; відслідковування відгуків у соціальних мережах; збір пропозицій під час робочих зустрічей та круглих столів, щодо покращення діяльності організації; збір побажань та пропозицій від громадян та партнерів.

Найбільш ефективними каналами комунікації з мешканцями громади, окрім особистого спілкування, є: фейсбук сторінки засновників організації та членів робочої команди; сайт та сторінки в соціальних мережах громади; оголошення, флаєри; телеграм-канал організації та вайбер групи, створені для

мешканців різних районів територіальної громади; інстаграм сторінки засновників та членів команди.

Тож під час своєї діяльності для ефективного розвитку та популяризації СГО засновникам потрібно усвідомлювати, що вони самі мають бути і вдалим дипломатом, і стратегом, і організатором, і ведучим, і медіа, і бухгалтером, і PR-менеджером, але головне для ефективної роботи потрібно вміння зібрати міцну команду і налагодити вдалі комунікаційні зв'язки та, за допомогою вдало підібраних комунікаційних каналів, донести влучно сформульовані меседжі до кожної цільової аудиторії.

Висновки до розділу 2

У другому розділі було розглянуто практичні аспекти планування розвитку СГО. Було досліджено роль громадськості у процесі планування розвитку СГО; питання фінансування, як одної з головних проблем становлення і розвитку СГО, а також комунікаційні канали, які використовуються у СГО.

Під час дослідження питання ролі громадськості у плануванні діяльності СГО було усвідомлено, що вивчення, аналіз, встановлення пріоритетних потреб громади, а також проведення різних опитувань, моніторингу громадської думки, постійної комунікації з зовнішньою та внутрішньою цільовою аудиторією є дуже важливим, а іноді навіть вирішальним при плануванні діяльності та побудові стратегії діяльності організації.

Ще одним не просто важливим, а одним з головних питань, яка забезпечує життєдіяльність СГО є питання фінансування.

Всі усвідомлюють, що будь-яка діяльність потребує не лише людських ресурсів, а й фінансових, тож питання отримання матеріальних ресурсів для забезпечення організації обладнанням, для різною нагородної атрибутики, подарунків для учасників заходів, поліграфічні послуги та інші видатки на діяльність організації та реалізацію її проектів є важливим і актуальним. У

другому розділі другого підрозділі були розглянуті варіанти фінансування діяльності організації, показали на прикладі СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ», які можуть бути потреби і видатки у СГО на заплановані заходи, а також показали у порівнянні хто у той чи іншій мірі долучається до підтримки проєктів спортивних громадських організацій.

Останнім питання, яке було розглянуто у другому розділі, було питання комунікаційних каналів, якими користуються спортивні громадські об'єднання на прикладі СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ».

Було визначено, що найбільш ефективними каналами комунікації з мешканцями громади, окрім особистого спілкування, є : фейсбук сторінки, сайт та місцеві чати громади, а також оголошення, флаєри та телеграм канал організації та вайбер групи.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ СПОРТИВНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

3.1. Напрями комунікаційної стратегії розвитку спортивних громадських організацій у контексті суспільної комунікації

Для успішного існування та діяльності будь-якої СГО потрібно, перш за все, докласти зусиль та витратити час на формування комунікаційної стратегії.

Комунікаційна стратегія – це певний комплекс заходів, що спрямовані на просування будь-якого бренду, ідеї, проекту тощо через спілкування та взаємодію з цільовою аудиторією. Комунікаційну стратегію можна розглядати як частину комунікативної поведінки або комунікативної взаємодії, в якій серія різних вербальних і невербальних засобів використовується для досягнення певної комунікативної мети [70, с. 25].

Спираючись на висновки дослідження Марини Говорухіної, PR-директорки Центру інформації про права людини, головною помилкою громадських організацій є те, що починаючи комунікацію, вони не мають чіткої стратегії комунікації. Для того, щоб зрозуміти куди хоче прийти організація, чого досягти, вона має чітко відповісти на ряд питань та сформуванати комунікаційний план і за ним і діяти [71].

Комунікаційна стратегія СГО має такі складові:

- Аналіз та визначення «місця знаходження» організації на етапі побудови стратегії.
- Усвідомлення того, чого і яким чином організація хоче досягти.
- Визначення цільової аудиторії.
- Створення «ключових повідомлень» для кожної цільової аудиторії окремо.
- Визначення каналів та інструментів передачі «ключових повідомлень»
- Аналіз та оцінка досягнень та корегування, в разі необхідності,

стратегії для подальшої ефективної діяльності [72].

На прикладі планування діяльності СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» пропонуємо модель комунікаційної стратегії розвитку діяльності СГО на 2023 – 2024 роки.

Комунікаційна стратегія сформована автором як інструмент, який допомагатиме у короткі терміни популяризувати діяльність даного громадського об'єднання та більш ефективно просувати ідеї та місію даної організації.

Саме створення дієвої комунікаційної стратегії, виокремлення кожної цільової аудиторії та формулювання влучних меседжів для кожної з них, має допомогти залучитись надійною підтримкою, привернути увагу засобів масової інформації до діяльності та ідей СГО та реалізувати головну мету організації.

Складається стратегія з 4 розділів: поточна ситуація в організації; SWOT – аналіз; мета комунікаційної стратегії; напрями стратегії.

На сьогоднішній день досліджувана нами СГО знаходиться на стадії початкового розвитку.

Перші два роки існування організація накопичувала ідеї, збирала дотичних до спорту та зацікавлених у діяльності організації людей, створювала початкову ресурсну базу, необхідну для здійснення своєї діяльності, налагоджувала мінімально можливі комунікаційні зв'язки та провела кілька заходів, на яких змогла певним чином заявити про себе та свої цілі.

Протягом дев'яти місяців 2023 р. СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» вагомо просунулася у своєму розвитку: було реалізовано значну кількість проєктів, проведено більше десятка заходів, налагоджено багато цікавих та необхідних комунікаційних зв'язків.

У тих складних умовах, в яких наша країна зараз перебуває, організація змогла привернути до себе увагу, популяризувати свою діяльність серед населення міста та області, залучила близько 1000 осіб до фізичної активності

та спорту.

Сильні та слабкі сторони організації, а також її можливості та ризики відображено у SWOT – аналізі СГО «Міць Полтавщини» (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

**SWOT–аналіз СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ»,
станом на 01 жовтня 2023 р.**

Сильні сторони	Слабкі сторони
Організація - має сильну та цілеспрямовану команду - підтримується депутатським корпусом Полтавщини - має багато ідей та проєктів - підтримується іншими громадськими організаціями	- нестача ресурсів - відсутність підтримки з боку корпорацій та інших спонсорів з великими фінансовими можливостями - незацікавленість засобів масової інформації у освітленні заходів СГО
Можливості	Ризики
- зацікавленості у співпраці з боку інших спортивних громадських об'єднань, управлінь та відділів спорту - зацікавленості деяких політичних діячів - наявність великої кількості дітей та активної молоді, що мають бажання займатися спортом та фізичною активністю.	- війна в країні - економічні складності, які зараз має майже кожен громадянин і не відомо скільки триватиме - заборони і обмеження масових заходів - погодні умови - бюрократичні перепони.

Джерело: розробка автора

Мета комунікаційної стратегії тісно переплітається зі стратегічною метою організації.

Організація створена та діє для залучення населення дошкільного, шкільного віку та дорослих до здорового способу життя, фізичної активності, спорту та популяризації усіх видів силового спорту, а особливо пауерліфтингу та його вправ.

Мета ж комунікаційної стратегії полягає у визначенні комунікаційних цілей та завдань, цільової аудиторії, для якої діє організація та яка може бути корисна для реалізації мети організації, формулюванні влучних меседжів для кожної цільової аудиторії, підбору каналів передачі, доречних для кожної з них, з метою у найкоротші терміни та з найбільшим ефектом досягти мети організації.

До основних напрямків комунікаційної стратегії можна віднести:

1) Визначення комунікаційних цілей:

- забезпечення оптимального розвитку організації у Полтавській міській територіальній громаді;
- розширення меж діяльності та відомості організації за межами не лише області, а й країни;
- створення міцної матеріально-технічної та ресурсної бази організації;
- підвищення популярності та відомості організації у громаді;
- поширення ідеї важливості та необхідності залучення дітей та молоді до фізичної активності у навчальних закладах та поза їх межами;
- допомога в реалізації проєктів інших організацій з додаванням до них елементів фізичної активності.

2) Цільова аудиторія:

- внутрішній персонал організації – члени організації та її засновники;
- діти дошкільного та шкільного віку – усі діти Територіальної Громади, не залежно від їх місця проживання;
- молодь та доросле населення, не залежно від їх фізичної підготовки, фізичного та психічного стану та місця проживання;
- спонсори – приватні підприємці, власники великих компаній, політичні діячі та ін.;
- партнери – інші спортивні громадські організації, екологічні об'єднання, спортивні клуби, молодіжні та спортивні рухи;
- адміністративні органи – міська та обласна адміністрація;
- медіа та преса.

3) Створення «ключових повідомлень», визначення каналів та інструментів їх передачі до цільової аудиторії (Додаток 9. Таблиця 8).

4) Аналіз та оцінка досягнень:

- оцінка кількісних показників по заходах та проєктам;
- масштаб та кількісні показники появи у медіа – просторі;
- кількісні показники обізнаності населення про діяльність організації;
- кількість залучених до діяльності організації громадян.

Оцінка досягнень СГО дуже важливий етап у плануванні діяльності, так як він показує чого досягла організація за певний період часу та виявити недоліки у плануванні. Цей етап дає можливість провести певні підсумки на етапах розвитку організації та внести зміни у планування для більш ефективної діяльності у подальшому.

3.2. Проектна діяльність спортивних громадських організацій як запорука успішного розвитку

Проектна діяльність є центром успішного розвитку СГО. Майже вся діяльність організації полягає у плануванні та проведенні різних заходів, реалізації ідей, що викладені у формі проектів.

Загально відомо, що для реалізації будь-якого проекту потрібні матеріальні ресурси, яких у неприбуткових громадських об'єднань або обмаль, або зовсім немає. Тож єдиною можливістю для втілення до життя важливих для громад заходів та досягнення місії організації є знаходження донорів та партнерів, що зможуть надати фінансову підтримку і, таким чином, допомогти реалізувати корисні проекти.

Прикладом одного з таких суспільнокорисних проектів може бути проєкт СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» – «Фізична активність – шлях до здоров'я і єдності», який спрямований на інтеграцію внутрішньопереміщених осіб, залучення сімей внутрішньопереміщених осіб до повноцінного життя, психоемоційного відновлення та соціальної адаптації на тимчасовій території через фізичну активність та спорт (додаток Н).

Ще одним важливим і дієвим методом розвитку діяльності СГО та популяризації цілей, цінностей та мети СГО, залучення ще більшої кількості осіб, що відносяться до головної цільової аудиторії, до діяльності та проектів СГО, є розробка та реалізація спільних проектів з освітніми закладами. Реалізація цих проектів має ряд труднощів, що полягають у складності

організації проведення заходів даного проєкту через насиченість освітньої програми закладів, велику відповідальність, яку несе керівництво закладів, необхідність дотримання усіх правил безпеки при регулярних сигналах «повітряних тривог». Зважаючи на усі описані фактори, організація та проведення заходів у загальноосвітніх закладах потребує детального обговорення і узгодження усіх деталей заходу з усіма суб'єктами, що залучені тією чи іншою мірою до реалізації даного проєкту. Крім того проєкти шкільного орієнтування потребують більш ретельної підготовки, час, відведений на проведення заходу, має вмещувати у себе можливість його подовження, через необхідність у разі сигналу «повітряна тривога» призупинити захід.

Не зважаючи на усі описані труднощі, проєкти, орієнтовані на загальноосвітні заклади, мають велику кількість переваг. До них можна віднести, по-перше, велику кількість залучених осіб, що приймають участь у організації, проведенні, участі у даних заходах, що у свою чергу підвищують рівень обізнаності населення про діяльність СГО, яка підготувала і реалізовує даний спортивний проєкт. По-друге, проєкти, реалізовані через освітню галузь, виводять спортивну організацію на більш високий рівень. Вони доводять серйозність намірів організації, готовність брати на себе відповідальність та вміння налагодити комунікацію з усіма дотичними до проєкту суб'єктами: керівниками та викладачами закладів освіти, органами місцевого самоврядування, що дозволяють реалізацію даних проєктів та спонсорами, які зможуть підтримати дані заходи, мотивувати молодь, яка прийматиме участь у заходах до подальшого самовдосконалення, розвитку і ведення фізично активного, здорового способу життя.

Ще однією перевагою проведення спортивних заходів спортивною організацією у закладах освіти є існуюче специфічне поняття «шкільне сарафанне радіо». Воно полягає у швидкому і широкому розповсюдженні інформації і про СГО, і про зміст проведених заходів, і про рівень підготовки та проведення, і про залучених спонсорів до проєкту. Усе це дає можливість у

короткі терміни, ефективно і так, щоб запам'яталося на довгий час, поширити інформацію про СГО, напрями її діяльності і проекти, привернути увагу преси та телебачення, що в подальшому стане корисним при поданні проєктних заявок для отримання грантів чи підтримки від міжнародних неурядових організацій.

Одним з таких проєктів став проєкт «Спортивні діти Полтавщини» (додаток К). Він був підготовлений для продовження діяльності СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ», пов'язаної з залученням дітей Полтавщини до фізичної активності та спорту у холодні місяці року. Як і в інших проєктах СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» метою даного проєкту є залучення дітей шкільного та дошкільного віку до фізичної активності та спорту, виховання командного духу, взаємопідтримки та поваги один до одного через ігрові спортивні естафети. Цей проєкт був адаптований до проведення у спортивних залах закладів освіти і, зважаючи на обмеженість у часі та просторі, естафета проєкту має командний характер, а кожна вправа естафети була ретельно виважена і обміркована з боку її безпечності, легкості виконання і корисності.

Ще одним цікавим та таким, що збільшує можливості СГО, є метод долучення до будь-яких спортивних проєктів міжнародних організацій, що реалізуються і висвітлюються через соціальні мережі. Це дає можливість заявити про свою організацію на міжнародній арені, познайомитися з іншими дотичними до розвитку спорту організаціями, як з України так і з країн Європи, учасників даних проєктів, набратися досвіду співпраці з Європейськими організаціями, а при можливості, якщо такі проєкти реалізуються для знаходження більш перспективних організацій і під час їх втілення відбувається виокремлення кращих з кращих і обираються переможці, то виникає можливість отримати певну фінансову допомогу або допомогу інвентарем, наявність яких є одним з найважливіших складових розвитку СГО.

Таким проєктом був Україно-швейцарський проєкт «Діємо для здоров'я» [73], в рамках якого організацією Ukraine Active, представником

українського сектору фітнесу, фізичної активності та спорту для всіх та некомерційною Європейською організацією, що є представником Європейського фітнесу та спорту, було проведено челендж з нагоди Європейського тижня фізичної активності, здоров'я та фітнесу BEACTIVE DAY.

Участь у такому масштабному проєкті і можливість стати одним з переможців даного челенджу дала можливість СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» отримати великий корисний досвід участі у таких проєктах, стати частиною Європейської спортивної родини та отримати корисний інвентар, який знадобиться для майбутніх спортивних проєктів організації.

Ефективність комунікаційної діяльності СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» можемо прослідкувати за кількісною динамікою та змістом проведених та запланованих до реалізації заходів (додаток Л).

На сьогоднішній день найчастіше для реалізації проєктів користуються грантовими програмами або шукають міжнародні організації, які будуть зацікавлені у співпраці та зможуть допомогти у залученні коштів під певний проєкт.

В країнах Європейського Союзу давно вже вважається одним з найефективніших методів при проєктній діяльності СГО – пошуки міжнародних партнерів.

Для розширення меж своєї діяльності та реалізації транскордонних проєктів є дієвим налагодженням партнерських відносин з європейськими та іншими закордонними організаціями. Це важливий крок та запорука погодження при зверненні до європейських фондів за підтримкою.

Згідно інформації з Довідника Люблінських неурядових організацій існує 21 неурядова організація, яка під час IV Конгресу ініціатив Східної Європи у жовтні 2015 року підписали декларацію про співпрацю з метою реалізації Концепції зовнішньої політики Європейського Союзу та Європейської політики сусідства (додаток Р) [74].

На сьогоднішній день питання Європейської інтеграції України є

актуальним для подальшого розвитку країни, впровадження європейських норм та стандартів у освіту, культуру та інші галузі. Також розвиток міжнародної співпраці важливий в рамках реалізації спільних проєктів.

Європейські країни також вбачають перспективу у співпраці з Україною, тому усіяко підтримують впровадження українських проєктів та розвиток програм через фінансування та надання грантів [75].

Для СГО шлях налагодження міжнародних зв'язків є дуже перспективним. Обмін досвідом та залучення допомоги у реалізації проєктів, а також планування спільних проєктів стане вагомим кроком у розвитку будь-якої регіональної спортивної організації. Це не лише залучення коштів до власного міста, а й шанс проявити себе, як організацію, що має серйозні наміри, дійсно прагне змінити стан фізичної культури та спорту у місті та країні в цілому, а також підвищити рівень фізичного та психічного здоров'я населення [76].

Крім пошуків та співпраці з міжнародними партнерами ще одним дієвим механізмом вважається використання грантових програм.

Грантові програми давно стали поширеними і в країнах ЄС, і в Україні. Згідно визначення, наведеного в законодавчих актах: пп. 5 ст. 1 Закону № 848, [56] грант – фінансові чи інші ресурси, надані на безоплатній і безповоротній основі державою, юридичними, фізичними особами, у тому числі іноземними, та міжнародними організаціями для розвитку матеріально-технічної бази для провадження наукової та науково-технічної діяльності, проведення конкретних фундаментальних та прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, зокрема на оплату праці наукових (науково-педагогічних) працівників у рамках їх виконання, за напрямками й на умовах, визначених надавачами гранту.

Та згідно з п. 3 ч. 1 ст. 1 Закону № 2778 [77] грант – фінансові ресурси, надавані на безповоротній основі суб'єкту, який провадить діяльність у сфері культури, для реалізації культурно-мистецького проєкту.

Більшість СГО є неприбутковими. Саме тому найчастіше

найскладнішою перешкодою для ефективної діяльності : проведення змагань, турнірів, чемпіонатів, естафет, спортивних ігор, конкурсів та інших заходів, пов'язаних зі статутною діяльністю організації, і розвитку стають саме фінансові проблеми. Майже кожен захід, кожен проєкт громадських організацій вимагає вкладання коштів: на оплату залучених до реалізації певних проєктів осіб (помічників, судій, асистентів, професійних ведучих та ін.), витрат на поліграфічну продукцію, оренду приміщень та апаратури, рекламну продукцію, нагородну атрибутику та подарунки. Не маючи достатньої фінансової підтримки від держави і не здійснюючи ніякої діяльності, яка б приносила прибуток, організаціям залишається розраховувати лише на власні кошти, кошти співзасновників та донорів, які під час війни в країні, долучаються в обмежених масштабах. Це впливає на кількість реалізованих ідей та проєктів організацій, зводячи їх до мінімально можливої кількості або звужуючи їх масштаби.

Аналізуючи дані моніторингу за останні 2,5 роки ми можемо побачити, що на 2022 рік, коли розпочалася війна у країні зменшилася кількість проведених заходів, хоча й не суттєво, трохи більше зменшилася кількість осіб залучених до спортивно-масових заходів. Причиною цього є як виїзд великої кількості людей за кордон, мобілізація до збройних сил, так і зменшення призового фонду для учасників спортивних змагань, що є не лише мотивацією для серйозної підготовки спортсменів, а й до самої участі у змаганнях. Крім того участь спортивних команд у більшості випадків фінансується не державними адміністраціями, а саме приватними донорами і через мінімізацію їх активності під час війни багато талановитих спортсменів не може прийняти участь у змаганнях саме через брак фінансової підтримки.

Більшість організаційних моментів: фінансування на оренду приміщення, апаратури, оплата роботи залучених осіб та на створення самого призового фонду, – теж стає великою проблемою без підтримки приватних донорів.

В такі моменти є дуже доречним згадати про існування грантових

програм, яких є велика кількість, як державних так і від міжнародних організацій. Звісно, що будь-яка грантова програма вимагає дотримання вимог надавача гранту до проектної документації та під час реалізації проекту, але це є шанс, яким завжди потрібно намагатися скористатися.

Слабка сторона залучення грантових коштів полягає у тому, що спортивні громадські об'єднання спрямовують свої проекти саме на розвиток та популяризацію спорту, а донорських організацій, які б виділяли гранти саме на спортивні проекти дуже мало.

Аналізуючи електронні ресурси було визначено, що такі ресурси як, УНІАН, Громадський простір, Дія.Бізнес анонсують лише грантові пропозиції на економічні проекти, на відновлення або створення бізнесу в умовах війни. А на ресурсах Гурт, Час змін, Децентралізація із загальної кількості існуючих пропозицій (160-170 шт.) на день проведення дослідження (21.05.2023 р.) є лише 6 пропозицій, що стосуються реабілітації осіб постраждалих від війни, психологічної та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та пропозицій, що стосуються загального розвитку громадських організацій і жодної пропозиції, що б стосувалася саме сфери фізичної активності та спорту. Тому засновники СГО намагаються адаптувати свої проекти під існуючі гранти, заради цього авторам грантових заявок доводиться масштабувати ідеї проектів доповнюючи їх заходами, що спрямовані не лише на розвиток спорту, а й у рамках конкурсних пропозицій: розвитку галузі реабілітаційної медицини, підтримки ВПО, осіб з інвалідністю, молоді в Україні, волонтерських ініціатив [78; 79].

Перелік грантових програм до яких можливо адаптувати свої проекти СГО на 21.05.2023 р.: відновлення та розвиток спроможностей громадських організацій: грантова програма German Marshall Fund “Relief, Resiliens, Recovery” (на розвиток діяльності громадських організацій); грантовий конкурс з організаційного розвитку (для оплати послуг тренерів, коучів, консультантів для зміцнення організаційних спроможностей та набуття нових спеціальних навичок); підтримка українського громадянського суспільства та

волонтерських ініціатив (розвиток команди, збільшення масштабів діяльності, збільшення залучення місцевих жителів та внутрішньоопереміщених осіб до діяльності організації та інтеграцію внутрішньоопереміщених осіб у життя місцевих громад) [80]; надання малих грантів для локальних організацій від Help Age International (підтримка жінок та чоловіків похилого віку у тому числі з інвалідністю); від 20000 до 30000 дол США в рамках конкурсу « надання комплексної підтримки населенню, постраждалому від війни, з особливою увагою до осіб з інвалідністю» (реабілітаційні послуги, сприяння зайнятості осіб з інвалідністю, спричиненою війною); до 5 000 євро – гранти на проєкти для інтеграції через культурні заходи в рамках проєкту «culture helps / культура допомагає» (інтеграція сімей і дітей ВПО до нових спільнот через різні активності , підтримка їх психічного здоров'я).

Тож досліджуючи питання використання грантових програм для збільшення можливостей для реалізації соціально необхідних проєктів спортивних громадських об'єднань, ми стикаємося з ситуацією, що при наявності великої кількості корисних грантових програм державного та міжнародного рівнів є певна нерівномірність у напрямках на які вони спрямовані. За великої кількості грантів на економічні проєкти, культурні, аграрні, освітні, екологічні проєкти держава не приділяє достатньої уваги на таку важливу сферу життєдіяльності, як фізична культура і спорт, хоча саме розвиток і популяризація фізичної активності, масового спорту та здорового способу життя має стояти хай не на першому, але на одному з головних місць, бо є запорукою здоров'я населення і сприяє підвищенню іміджу нашої держави на міжнародній спортивній арені.

Тож реалізація більшої кількості грантових програм спрямованих саме на розвиток та популяризацію фізичної активності і спорту дасть шанс СГО більш активно і ефективно втілювати свої проєкти і залучати населення до фізичної активності та спорту, допомагаючи державі реалізовувати стратегію [81] щодо створення здорового і фізично активного суспільства.

Висновки до розділу 3

В третьому розділі було розглянуто питання вдосконалення процесів планування розвитку СГО, розроблено комунікаційну стратегію та висвітлено її мету, SWOT –аналіз та основні напрями у контексті су спільної комунікації.

Також було наголошено на важливості проєктної діяльності, як запоруки успішного розвитку організації, а також наголошено на важливості встановлення міжнародних зв'язків та плануванні спільних з міжнародними організаціями спортивних проєктів.

У третьому розділі другому підрозділі розглянули можливості грантової підтримки, приділили увагу проблемам пошуку підходящого гранту, а також навели приклади розроблених нами проєктів СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» для подання на отримання грантової підтримки.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі розглянуто теоретико-правові засади планування діяльності громадських об'єднань в контексті суспільної комунікації, бо саме вона є і рушійною силою, і інструментом діяльності громадських об'єднань на шляху до мети. Охарактеризовано поняття та узагальнено види громадських об'єднань, а саме дослідили ряд інформаційних ресурсів, де українські та іноземні науковці давали різні визначення понять «громадська організація», «громадське об'єднання», «об'єднання громадян». Крім того, було акцентовано увагу на розмежуванні даних трьох понять, так як вони не є тотожними і можуть міксувати різні категорії об'єднань громадян і викликати правову плутанину.

Базуючись на поглядах науковців узагальнили видову класифікацію ГО за такими критеріями: територіальною приналежністю, за складом, за цільовим призначенням, за сферою діяльності. Дійшли висновку, що найбільш доречною та такою, що передає сутність існування ГО, є класифікація за сферою діяльності. Під час наукового дослідження здійснено порівняння класифікації за напрямки діяльності міжнародних неприбуткових організацій, виявивши як спільні риси, так і відмінності в діяльності вітчизняних ГО з міжнародними.

Досліджуючи питання особливостей планування діяльності ГО визначено необхідність даного процесу як головного шляху для досягнення мети ГО. Проаналізовано особливості планування діяльності СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ». У наведеному плані заходів на 2024 рік враховано масштаби залучення населення та територіальну орієнтацію, яка є важливою при плануванні діяльності для досягнення мети, а також продемонстровано плани діяльності, які були реалізовані у 2021-2023 рр. з даними щодо залучених до заходів осіб та продемонстровано звіт матеріальних витрат на реалізацію заходів як мірило ефективності планування.

Проаналізовано державну політику та існуючі нормативно-правову базу планування діяльності ГО через систему нормативних актів, законів та підзаконних актів та визначено, що крім спільної нормативно-правової документації, деякі види ГО в залежності від сфери своєї діяльності, керуються більш спеціалізованими нормативними актами та законами, які регулюють саме їх діяльність та таким важливим документом як статут.

Досліджено та проаналізовано вплив суспільної комунікації на планування та діяльність ГО на прикладі СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ». Відзначено важливість суспільної комунікації для ефективного розвитку та реалізації цілей, а також сформульовано більш широке за інформаційною наповненістю визначення терміну «суспільна комунікація», як постійний обмін інформацією, відомостями, ідеями, знаннями в суспільстві, який відбувається за допомогою різних комунікаційних каналів, має свій вплив на усі суб'єкти комунікаційного процесу і відповідно носить певні наслідки. Наголошено на необхідності створення позитивної думки в суспільстві, створенні дієвого і ефективного інформаційного поля, засобом якого є паблік рилейшнз (PR). Крім того було досліджено канали, ресурси та рекламні засоби, які використовує СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» з наведеними прикладами та зроблено висновки щодо необхідності вдосконалення комунікаційних каналів, підвищення професійного рівня осіб, що відповідають в організації за комунікації, проходження ними спеціальних курсів чи тренінгів щодо набуття додаткових знань про ефективні засоби та інструменти для покращення комунікацій організації через соціальні мережі.

Проаналізовано роль громадськості у процесі планування розвитку СГО. За допомогою монографічного і аналітичного методів досліджено та охарактеризовано безпосередній вплив громадськості на планування діяльності організації та зміни, які відбулися під цим впливом, а також звернули увагу на територіальне планування заходів організації, яке здійснюється під впливом потреб громадян різної територіальної приналежності. Наголосили на важливості врахування саме потреб громадян,

що проживають на віддалених від центральних районів міста територіях і не мають рівноцінних з містянами можливостей долучитися до спортивного життя міста.

Проаналізовано та досліджено питання фінансування СГО та розглянуто методи вирішення фінансових проблем. Наголошено на необхідності корегування бюджетних та грантових програм та підвищенні уваги держави до питань фінансування проєктів СГО, як дієвих та необхідних для збереження здорової та фізично розвинутої нації. За необхідного фінансування кількість реалізованих заходів та чисельність залучених до здорового способу життя та фізичної активності громадян може значно зрости. Проаналізовано дотичність спонсорів до проєктів СГО та складена діаграма їх залученості на прикладі проєктів, реалізованих СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ» у 2021-2023 рр. Дійшли висновку щодо потреби вдосконалення комунікаційних повідомлень щоб привернути більшу увагу великого бізнесу до фінансової підтримки СГО.

Наведено пропозиції щодо вдосконалення планування розвитку СГО: наголошено на важливості створення комунікаційної стратегії та наведено розроблену нами стратегію СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ». Зокрема висвітлено основні напрямки комунікаційної стратегії організації, проаналізовано сильні та слабкі сторони, ризики та можливості, що впливають на розвиток СГО. Досліджено питання важливості проєктної діяльності для розвитку СГО та наведено проєкти СГО «МІЦЬ ПОЛТАВЩИНИ». Наголошено на важливості розширення державою та міжнародними організаціями грантових програм, а саме: збільшення грантових проєктів на розвиток спорту, а також допомогу в реалізації проєктів СГО як одних з найбільш суспільно важливих, що є необхідними для створення здорового, фізично розвинутого, стресостійкого суспільства, залучення максимальної кількості громадян до фізичної активності та спорту та підвищення іміджу країни зі здоровим та спортивним населенням.